ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslauseesta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 50 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta .$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 219 LAUANTAINA, SYYSK. 18 P.—SATURDAY, SEPT. 18 1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

ENGLANNIN TYÖVÄESTÖ ESTI SODAN

Toiminnan-neuvosto määränyt maan poliittisen ohjelman. Toimii edelleen

(Fed. Pr:n kirjeenvaihtajalta)

LONTOO. — Englannin työväen Toiminnan neuvoston järjestäminen myönnetään sekä ystävien että vihollisten taholta tärkeimmäksi tapaukseksi Englannissa sodanjulistuksen jälkeen v. 1914. Se on saavuttanut ensimäisen tarkotuksensa — estänyt Englannin hallituksen jatkamasta hyökkäyksiään Neuvosto-Venäjää vastaan. Nyt on t.-neuvosto tilaisuudessa näyttämään voimaansa muilla suunnilla.

Sodan uhka on ohi. Selvästi ilmeni, että työväen tahto pysyä pois uudesta imperialistisesta sodasta oli myös Englannin laajojen kansanjoukkojen tahto. Kun Toiminnan-neuvosto muodostettiin, oli Lontoon ilmapiiri yhtä sähköinen kuin sodan julistamisen aikana Saksaa vastaan — paitsi, että kiihkeät mielipiteiden ilmaukset kaduilla olivat sotaa vastaan, eikä myönteisiä.

Englannin kuuden miljoonan järjestyneen työläisen avoimella julistuksella, että he mieluummin lamauttavat tuotannon kuin näkevät toisen sodan, on ollut suunnaton vaikutus mannermaalla. Se takasi Saksan julistuksen jatkuvasta puolueettomuudesta; se jouduttaa Italiaa antamaan tunnustuksen Neuvostovallalle; ja se työntää suuria halkeilmia yksin Ranskan taantumuksellisten rivehin, jotka ovat niin suuressa määrässä syypäitä Europan jatkuvaan kaaostilaan.

Suurena lohdutuksena tapahtumien toivottomaa sekamelskaa vastaan on se suuri totuus, että järjestynyt työväki, eikä parlamentti, määrää nykyisin valtiolliset kysymykset. Paikallisia neuvostoja syntyy voimaperäisesti kaikkialla Englannissa. Niiden toiminta toistaiseksi rajottuu ainoastaan "tietojen keräämiseen" ja Venäjän puolesta hommatun protestin tehokkaaksi valmistamiseen sillä varalta, jos pääneuvosto katsoo tarpeelliseksi ryhtyä jyrkkiin toimenpiteisiin.

Ei tarvita erikoisia kaukonäköisyyden lahjoja näkemään mitä näistä paikallisista neuvostoista voi syntyä. Vanhoillinen sanomalehdistö kutsuu niitä "vallankumouskoneistoksi" ja "brittiläisiksi sovieteiksi", joskin neuvostojen valta nykyään on rajotettu käsittämään ainoastaan Venäjän-kysymystä. Sovietti-käsitteen vastustajille ei liioin tuo lohdutusta se seikka, että suurempien kaupunkien toiminnan-neuvostojen toiminta rakentuu paljon laajemmalle pohjalle kuin ammattiliittoneuvostojen, jotka ajan kuluessa hävinnevät edellisten tieltä.

Esimerkiksi Suur-Lontoon toiminnan-neuvostossa on edustettuna Lontoon Labor Party, Lontoon kaunti neuvoston jäsenet; osuusliikkeet; naisten osuus-ammattiliitto sekä Lontoon ammattineuvosto kokonaisuudessaan kuin myöskin kaikkien tärkeimpien ammattiyhdistysten ja työväenliittojen edustajat. Olisi epäoikeutettua Englannin työväenliikkeen valtiolliselle kehitykselle olettaa, että toiminnan-neuvostojen alkujuuret löytyvät nykyisessä kriisissä. Niin pitkälle kuin voidaan sanoa tämänluontoisella kehittymisellä löytyvän määrätyt alkujuurensa, voidaan ne löytää kaivostyöläisten rautatieläisten ja kuljetustyöläisten kolmiliiton järjestämisen antamassa opetuksessa.

Kansallis- ja paikallisneuvostot ovat valtuutettu olemaan voimassa aihoastaan niin kauan kuin ne ovat saavuttaneet seuraavat kolme päämäärää: —

1) Ehdottoman takuun, että Suur-Britannian sotajoukkoja ei käytetä Puolan tai kenraali Wrangelin avustamiseen, tai mihinkään muuhun sotaiseen toimenpiteeseen maalla tai merellä Neuvosto-Venäjää vastaan.

2) Venäjän saarron poistaminen ja estää Englannin laivaston osanotto saartoon välillisesti tai välittömästi.

3) Neuvostohallituksen tunnustaminen ja rajottamattomien kauppasuhteiden avaaminen Venäjän ja Suur-Britannian välillä.

Tähän mennessä on Lloyd Georgen hallitus taipunut vasta ensimäiseen näistä vaatimuksista, ja kolmannen vaatimuksen olemassaolo on takeena siitä, että neuvostot tulevat toimimaan vielä muutamia kuukausia, vaikkakin yksi tunnetuista Englannin työväenjohtajista on kirjeenvaihtajalle sanonut, että "meillä on yksityiskohtaisia tietoja, että Lloyd-George aikoo tunnustaa Neuvostohallituksen niin pian kuin mahdollista."

Toiminnan-neuvosto tulee olemaan aktiivisena veitsenä parlamenttaarisen hallituksen kyljessä kunnes yläesitetyt vaatimukset on toteutettu. Tuleeko se toimimaan sen jälkeen?

Tämä kysymys agiteeraa Englantia nykyään. Selvästi käsitetään, että nykyisten neuvostojen säilyttäminen kansallisen politiikan määrääjänä olisi samaa kuin Englannin nykyisen hallitusjärjestelmän kukistaminen. Se olisi vallankumousta, yhtä varma ja ratkaiseva, joskaan ei niin silmiinpistävä, kuin Venäjän vallankumous kolme vuotta sitten. Voimakas aines työväestössä tahtoo ottaa tämän lopullisen askeleen.

Mutta vain yksi aines omaa tämän katsantokannan; enemmistö Englannin työväestöstä näkyy vielä olevan haluton uhraamaan demokraatista hallitusta Englannissa, vaikkakin kokoomushallitus on harjottanut sabotagea demokratiaa vastaan. Portsmouthin kongressissa vasta nähdään näiden kahden aineksen voimasuhteet — siellä annetaan siitä ensimäinen näyte.

Englannin työväestön solidaarisuus tällä hetkellä on suurenmoinen — innostava, joskin samalla katkera läksy amerikalaiselle tarkastelijalle.

Lawrencen villamyllyjä pantu käyntiin

LAWRENCE, Mass. — American Woolen Co:n neljä villamyllyä, jotka suljettiin heinäkuun 10 p:nä, on pantu osittain käyntiin. On arvioitu, että tuskin 60 prosenttia työläisistä on otettu takaisin työhön.

American Woolen Co:n tehtaat suljettiin kiireimpänä aikana. Tämän toimenpiteen sanotaan johtuneen siitä, että hallitus oli nostanut oikeusjutun villatrustia vastaan profiteerauksesta, ja vaikka hallitus hävisikin juttunsa, hävisi yhtiö $40,000,000 tilausten vähenemisessä, trustin presidentin William M. Woodin selityksen mukaan. Työnsulun kautta tahdottiin synnyttää kysyntää, siinä toivossa, että villatrusti villamarkkinoiden monopolisoijana pystyy paremmin määräämään omat hintansa tuotteistaan. Myönnetään, että villatrusti on voittanut tarkotuksensa.

Kolme miljoonaa korvausta myönnetty Minn. metsäpalosta

DULUTH, Minn., 16 p. syysk. — Yhdysvaltain piirioikeus on katsonut Great-Northern rautatieyhtiön edesvastuulliseksi metsävalkean syttymiseen, joka hävitti Cloquetin aluetta lokakuun 12 p:nä 1918 ja määräsi yhtiön suorittamaan korvausta 278:lle kantajalle yhteensä $3,000,000.

Päätös on tähdätty W. D. Hinesia vastaan, joka oli rautateiden ylitirehtööri sodan aikana.

ELINKUSTANNUSTEN KOHOAMINEN JA PALKKATASO TANSKASSA

KÖÖPENHAMINA, syyskuulla. — Virallinen puolivuosikertomus elinkustannusten kohoamisesta on julkaistu. Kertomuksesta ilmenee, että sitten heinäkuun 1914 ovat elinkustannkset Tanskassa kohonneet 162 prosentilla ja kuluvan vuoden tammikuusta alkaen 20 pisteellä. N. s. "normaali talousarvio", joka v. 1914 oli 2,000 kruunua, on täten noussut 5,234 kruunuun. Viime vuonna hyväksytyn valtion virkamiehiä koskevan palkkausasteikon mukaan suurenee kalliinajan lisäys automaattisesti ja suhteessa hintakäyrän nousuun. Lähinnä seuraavina kuutena kuukautena tulee tämä lisäys olemaan 162 kruunua naineille virkamiehille ja 104 kruunua naimattomille. Kalliinajan lisäykset aiheuttavat valtiolle vuosittain 9 miljoonan kruunuun nousevan lisämenoerän. Ammattiliittojen ja työnantajaliittojen kesken viime huhtikuulla tehdyn sopimuksen mukaan tulevat työläistenkin palkat kohoamaan automaattisesti, s. o. 2:lla äyrillä tunnilta jokaista hintakäyrän nousun osottamaa kolmea pistettä kohden. Koko lisäys tulee täten olemaan noin 30 äyriä tunnilta, josta työnantajaliiton jäsenille aiheutuu 50 milj. kr. lisämenoja.

TAISTELUT ETELÄISELLÄ RINTAMALLA

Hallitusvastaisia kapinoita on kuulema puhjennut eri osissa Venäjää

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Sept. 18, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

LONTOO, syysk. 17 p. — Sotaministeriöön tulleet viralliset tiedot kertovat anti-bolshevikien ryhtyneen aktiiviseen toimintaan Nikolairessa ja muissa paikoisa etelä-Venäjällä. Levottomuuden sanotaan myöskin lisääntyvän kansan keskuudessa Ukrainassa.

Kenraali Wrangel tänään tiedotti saavuttaneensa voiton punaisista kaakkoiseen Alexandrowskista. Hän tiedottaa joukkojensa ottaneen 1000 punaista vangiksi ja kaapanneen paljon sotasaalista. Kenraali Wrangelin agenttien kerrotaan Pariisissa parhaillaan Ranskan viranomaisten kanssa neuvottelevan avustuksen antamisesta Wrangelille hänen yrityksessään sulkea punaisilta tie etelä-Venäjän rikkaille vilja-alueille.

Kapinaa kuulemma valmistellaan Kaukaasiassakin

KONSTANTINOPOLI, syysk. 17 p. —Tiffinistä tulleessa sähkösanomassa tiedotetaan, että Kaukaasiassa uhkaa puhjeta yleinen kapina bolshevikeja vastaan ja että Azerbeidjan ja Dagestan ovat pyytäneet Georgiaa avustamaan niitä taistelussa itsenäisyyden saavuttamiseksi. Yleensä otaksutaan, että kapinallike Kaukaasiassa, yhdessä kenraali Wrangelin joukkojen ja puolalaisten hyökkäyslikkeen kanssa tekee punaisille mahdottomaksi uudelleen vallata Bakun ja pakottaa heidät peräänty mään Persiasta sekä eristää neuvostojoukot Mustafa Kemalin joukoista.

ESPANJAN SOSIALISTINEN NUORISOLIIKE

MADRID, syysk. — Espanjan nuorten sosialistien edustajakokous, joka pidettiin hiljattain Madridissa, esiintyy uuden vallankumouksellisen suunnan alkajana. Siellä proletaarinen nuoriso melkein yksimielisesti julisti itsensä kommunistiseksi ja yhtyi Kolmanteen Internationaleen. Siitä lähtien kommunistinen nuoriso alituisesti protesteeraa opportunistista politiikkaa vastaan ja kehottaa proletariaattia kieltäytymään seuraamasta entisiä porvarillis-parlamenttaarisia johtajia.

Vaikka Espanjassa onkin saavutettu loistavia voittoja sos.-dem. puolueella kun on yli tuhat edustajaa kaupunkien valtuustoissa, ovat työläiset silti sangen tyytymättömiä.

Puolueen toimeenpanevan komitean johtajat ovat järjestöille luvanneet että kahden kuukauden perästä yhdistetään puolue Kolmanteen Internationaleen.

UNIONVIRKAILIJA SALAPERÄISESTI KADONNUT

PORTLAND, Ore., 17 p. syysk. — Portlandin metallityöntekijäin liiton entinen sihteeri Horatio A. Stuart on salaperäisesti kadonnut, mikäli eilen lopullisesti saatiin selville ja työväenunioille kautta maan on annettu kehotus ryhtyä toimenpiteisiin miehen olinpaikan selville saamiseksi.

Stuart on ollut kateissa heinäkuun 13 päivästä lukien. Kun unionin kirjat tutkittiin havaittiin kassassa vähemmän kuin $200 vajaus. Koska Stuartilla on melkoinen omaisuus Portlandissa, arvelevat unionistit että Stuart olisi antanut olinpaikastaan tietoja, ellei jokin kiero teko olisi kysymyksessä. Monenlaisia epäilyksiä liikkuu salaperäisestä katoamisesta, useimmat ollen vakuuttuja että Stuart on joutunut roistontyön uhriksi.

TSAARILAISET LURJUKSET JOUTUVAT POISTUMAAN KIINASTA

TOKIO, syysk. 18 p. — Pekingistä saapuneet tiedot kertovat Kiinan hallituksen päättäneen lakata maksamasta Venäjälle korvausta bokserikapinan aiheuttamista vaurioista ja seurauksena tästä, tsaarihallituksen diplomaattiset edustajat ja konsulit joutuvat poistumaan Kiinasta läheisessä tulevaisuudessa.

LONTOO, syysk. — Työväenkonferenssille on Moskovasta saapunut sähkösanoma, jossa ilmotetaan, että Armenian ja Venäjän välinen rauhansopimus on allekirjotettu.

Lakeijat noudattavat herrainsa esimerkkiä

Edistysmielinen edustaja suljettu "työväen"-kokouksesta.

KANSAS CITY, Mo., 16 p. syysk. —Kiellettyään yhdeltä edustajalta edustusoikeudet sen johdosta, että tämä "oli sanoin ja teoin julkituonut myötätuntoaan I.W.W.-liiton ja One Big Union'in agitaattoreja kohtaan," Pannuseppien, Rautalaivarakentajien ja Apulaisten veljesliitto vuosikokouksessaan tänään "merkitsi aikaa" sillä aikaa kun valtakirjakomitea tutki muiden epäamerikalaisuudesta syytettyjen edustajien menneisyyttä.

Edustaja, jolta riistettiin edustajaoikeudet, on John McKelvy, joka edustaa Seattlen pannuseppien unioita. Sen lisäksi, että häneltä riistettiin edustajaoikeudet, hän erotettiin veljesliiton jäsenyydestä. Kokouksen sanomalehtikomitea antoi tämmöisen mieltä ylentävän lausunnon:

"Tässä kokouksessa ei anneta edustusoikeuksia edustajille, ellei heitä tunneta lojaalisiksi Amerikan kansalaisiksi. Täällä ei saa istua edustajana kukaan, joka milloinkaan on ollut yhteydessä I.W.W.-liiton, "punaisten" tai muiden radikaalisten järjestöjen kanssa.

HAJAANNUS RANSKAN TYÖVÄENLIITOSSA

LONTOO, syysk. — Daily Heraldin kirjeenvaihtaja ilmottaa Pariisista, että Ranskan Yleisen työväenliiton sisällä on huomattavissa vakavaa erimielisyyttä, joka saattaa johtaa vallankumouksellisten ainesten eroamiseen ja liiton hajoamiseen. Tämä riitaisuus on selvimmin ilmennyt liiton deligeittikomitean kokouksissa, joita on pidetty kahtena päivänä ai komuksella valmistaa raporttia yleiselle liiton kongressille, joka pidetään Orleansissa piakkoin

Radikaalisten unioiden, erittäinkin opettajain edustajat, ovat näissä neuvotteluissa vaatineet jyrkemmän ohjelman esittämistä kuin liiton toimeenpanevan komitean enemmistö haluaisi esittää.

Mayoux, Bouet ja Tommasi kaikki hyökkäsivät toimeenpanevaa komiteaa ja liiton virkailijotta vastaan "reformistisuudesta". Erittäinkin arvosteltiin heitä siitä, että ovat olleet yhteistoiminnassa kapitalistisen hallitusten kanssa sellaisella tavalla kuin oli m.m. Washingtonin työväen konferenssiin osanotto viime vuonna.

Nämä puhujat samalla kehottivat liittoa asettumaan lähempään yhteyteen Ranskan Sosialistipuolueen kanssa, nyt kun se ei enää kannata reformismia, jonka itse Työväenliittokin on Amiensin kongressissa hyljännyt.

Vastatessaan tähän arvosteluun tuomitsivat liiton päävirkailijat arvostelijainsa kannattaman vallankumouksellisen kommunismin, ja käyttivät tilaisuutta hyväkseen eristääkseen itsensä Kolmannesta Internationalesta. Leon Jouhaux, liiton yleissihteeri, sanoi, että hän kieltää jokaiselta, "yksin Leniniltäkin" oikeuden sekaantua Ranskan työläisten sisäisiin asioihin ja pakottaa sille omat periaatteensa.

Dumolin, apulaissihteeri, lisäsi lausunnolla, minkä useimmat porvarilehdet lainasivat, että jos Ranskassa tehtäisiin yritys saattaa voimaan sellainen hallitus kuin Cachin ja Frossard esittelivät Venäjältä palattuaan, tulisivat diktaattorit, huolimatta siitä miten populäärisiä he olisivatkin alussa, menettämään päänsä ennen viikon loppua.

Lopuksi hyväksyttiin reformistisen enemmistön raportti 94 äänellä 18 vastaan, 15 edustajan kieltäytyessä äänestämästä.

Ei voida kyllin vakavasti pelätä ettei tämä alustavassa konferenssissa ilmennyt jyrkkä mielipiteiden eroavaisuus tulisi johdattamaan avoimeen repeämään Orleansin kongressissa, joka piakkoin kokoontuu.

Nyt jo ovat Marseillesin ammattiunioit ilmottaneet eroavansa C. G. T:sta sen johtajain maltillisuuden tähden. Vaikkakin tätä päätöstä avoimesti paheksutaan "Populairen" sosialistisen ryhmän taholta, että se synnyttää kriitillisen tilanteen ajalla, jolloin Ranskan työväen voimain pitäisi esittää yhdistynyt rintama, tullaan Marseillesin työläisten esimerkkiä mahdollisesti seuraaman useiden toisten unioiden taholta.

STECHERIN JA ZBYSZKON PAINI JÄI RATKAISEMATTA

MONTREAL, syysk. 16 p. — Joe Stecher, Amerikan painimestari, ja puolalainen Wladek Zbyszko painivat tällalla kaksi tuntia pääsemättä ratkaisuun.

ANARKISTEJA SYYTETÄÄN RÄJÄHDYKSESTÄ

Salaisen osaston päällikkö Flynn saanut käsiinsä "johtolangan"

NEW YORK, 17 p. syysk. — Oikeusdepartmentin virkailijat sanovat saaneensa ensimäisen johtolangan Wall-kadulla tapahtuneen räjähdyksen selvittämisessä kun löydettiin eräästä postilaatikosta Cedar-kadun ja Broadwayn kulmasta viisi lentolehtistä, joissa allekirjotuksena oli: "Amerikan anarkistiset taistelijat.

Kolmekymmentäviisi henkeä on tähän mennessä kuollut räjähdyksen seurauksista. Noin 200 ihmistä haavottui.

Tehtyään julkiseksi sanottujen lentolehtisten löydön, hallituksen salaisen osaston johtaja, William J. Flynn, kiinnitti huomiota siihen, että "maanlaajuisessa pommisalailitossa kesäkuun 2 p:nä, 1919, postissa lähetetyt pommit olivat kääritty lentolehtiin, joissa ilmotettiin vallankumouksen tulosta ja jotka olivat 'anarkistisen taistelijain' allekirjottamia."

Flynnin löytämissä lentolehtisissä oli muka seuraava teksti:

"Muistakaa, me emme siedä kauempaa. Vapauttakaa poliittiset vangit, tai seurauksena on varma kuolema kaikille teille.

"Amerikan anarkistiset taistelijat."

Lentolehtiset eivät olleet kirjekuoressa, eikä niissä ollut osotetta. Joissakin oli virheellistä kirjotusta. Tekstissä ilmenevät eroavaisuudet osottavat muka, että lehtiset on painattanut kaksi eri henkilöä.

Päällikkö Flynnin mielestä näiden lehtisten löytö osottaa "pommimiesten suunnitelman melkoisen selväksi."

Flynn selittää, että pommimiehet olivat jättäneet kärryn ja kuorman Wall-kadulle ja asettaneet kuormaan kellolaitteen, joka aiheutti räjähdyksen muutamien minuuttisen kuluttua siitä, kun kuorma ilmestyi Morganin pankkitalon edustalle.

Tästäkin kamalasta onnettomuudesta tehdään siis oikein virralliselta taholta viittauksia, että se on jonkun maanlaajuisen pommisalaliiton aiheuttama. Tämä tehdään sittenkin, vaikka New Yorkin poliisikomissioneri ja Mr. Lamont, Morganin pankkihuoneen yksi johtajia, sekä useat todistaja ovat selittäneet, että onnettomuus aiheutui dynamiittikuorman räjähdyksestä, kun kuorma oli matkalla uuden pörssirakennuksen työpaikalle.

Miss Rebecca Epstein, pikakirjuri eräässä brokeri-liikkeessä, todisti poliisikuulustelussa, että hän näki hetkinen ennen räjähdystä suuren punaiseksi maalatun työvaunun kääntyvän Wall-kadulle. Vaunussa oli ilmeisesti räjähdysaineilla täytettyjä tynnyreitä ja vaaran merkiksi oli kuorma varustettu punaisella varotusmerkillä. Erään toisen todistajan mukaan oli kuormaan kiinnitetty taulu, johon oli merkitty sana "Explosives". Monet todistajat ovat kertoneet nähneensä sanotun kuormavaunun, jota lippalakkiin ja overalleihin puettu työmies, puhuen skotlantilaista murretta, oli ajanut. Edessä oli ruskea hevonen, sanovat todistajat.

Hevosesta on löydetty ainoastaan kappaleita, m.m. kavio kenkineen. Salapoliisit selittelevät, että mies pakeni "oeltettavasti" ja että "häntä etsitään kovasti."

YHÄ VUODATETAAN VERTA UNKARISSA

BUDAPEST, syysk, 18 p. — Sotaoikeudessa on havaittu Stefen Hodo ja M. Sztenykowski syylliseksi kreivi Stefen Tiszan murhaan, joka pantiin toimeen marraskuun 1 päivänä 1918 ja heidät on tuomittu telotettavaksi. Huettner tuomittiin osallisuudesta murhaan pidettäväksi 15 vuotta kuritushuoneessa ja kaksi muuta miestä tuomittiin kolmeksi kuukaudeksi vankilaan.

ENTINEN POLIISIPÄÄLLIKKÖ SALAPOLTTAJANA

MARSHFIELD, Ore., 17 p. syysk. —Viranomaiset ovat vanginneet täällä entisen North Bendin poliisipäällikön O. N. Morganin "moonshinen" keittämisestä. Morgan erosi poliisipäällikön toimesta muutamia kuukausia sitten, sanoen palkan pienuuden takia rupeavansa itsenäiseen liikeyritykseen. Senjälkeen on poliisipäällikkö pitänyt salapolttimoa Lake Empiren lähellä.

Washingtonin mainarien palkkoja ylennetty

SEATTLE, Wash., 17 p. syysk.— United Mine Workers järjestön 10:n piirin pääkortteerista ilmotetaan, että Washingtonin hiilikaivosten päivätyöläisten palkkoja on päätetty ylentää. Tiedonanto saapui torstaina. Miesten palkka nousee $1.50:llä ja poikasten 82 sentillä päivä.

Palkanylennys vaikuttaa noin 3,600 päivätyöläiseen. Ylennys ei koske kontrahtityöläisiin. Uusi taksa astuu voimaan heti.

Mihinkään sopimukseen ei ole päästy palkanylennyksen vaikutuksesta taaksepäin, joten neuvotteluja asian tästä puolesta vielä jatkuu.

NON-PARTISANISTIT VOITTANEET COLORADOSSA

DENVER, Colo., 17 p. syysk. — Tulokset tiistaina pidetyistä primaryvaaleista osottavat, että non-partisanistit antoivat tuntuvan iskun säännöllisille demokraateille, valloittaen useimmat nimitykset demokraattipuolueen valtiolistalla.

PUOLAN NEUVOSTOHALLITUKSEN JOHTOHENKILÖT

LONTOO, syysk. — 'Daily Herald' antaa Puolan neuvostohallituksen johtohenkilöistä seuraavia tietoja:

Julian Marchewsky, hallituksen pää, on 56 vuotias kutomotyöläinen. Hän on ensimäisen sosialistisen työväenyhdistyksen perustajia Varsovassa 80-luvun lopulla.

Felix Dsershinski on kyvykkäimpiä järjestäjiä Puolan sosialistien keskuudessa. Työskennellyt pääasiassa Varsovan työväenpiirissä. Oli 1905 vallankumouksen johtajia Puolassa. Ijältään hiukan oli 40 vuotta.

Josef Kon on huomattavimpia puolalaisia sosialisteja. Noin 60 vuotias. Hänet vangittiin Varsovassa v. 1885 Puolan proletaaripuolueen edustajana. Tuomittiin useiden toveriensa kanssa kuolemaan, mutta tuomio muutettiin elinkautiseksi pakkotyöksi Siperiassa.

Josef Unsihlicht on edellistä nuorempi. 1905 vuoden kapinan pääjärjestäjiä Varsovassa. Tuomittu pakkotyöhön Siperiaan. Ja pääsi vapaaksi vasta 1917 vallankumouksessa. Siitä lähtien hän on ollut työväenliikkeen pääjärjestäjiä Puolassa.

Edward Pruchniak, työläinen Lodsista, edustaa Puolan työväenliikkeen nuorempaa polvea. Otti osaa työväenjoukkojen järjestämiseen v. 1905 jälkeen. Äskettäin oli ollut Pilsudskin hallituksen vankina Varsovassa.

Puolan neuvostohallituksen jäsenillä on siis takanaan kunniakas menneisyys Puolan työväenliikkeen palveluksessa. Ovat pätevii edustamaan Puolan työväen pyrkimyksiä.

ASEMA SIPERIASSA

LONTOO, syysk. 17 p. — Reuterille ilmotetaan Vladivostokista: Täkäläinen kommunistipuolue on tehnyt päätöksen, jossa hyväksytään Verhno-Udinskin ja Vladivostokin hallitusten välinen sopimus. Chitan hallitukselle ei sopimuksen mukaan myönnetä oikeutta ottaa osaa neuvotteluihin, jotka alkavat ennen pitkää. Neuvottelujen tarkotuksena on järjestää Itä-Siperian valtioiden vastaiset olot. Se kommunistipuolueen toimenpide, että se on hyväksynyt sopimuksen, merkitsee ehdottomasti niiden ponnistusten tyhjään raukeamista, jotka tarkottavat kaukaisen idän hallitusten yhdistämistä.

Sosialistit uhataan erottaa uudelleen

NEW YORK, 17 p. syysk. — Sen johdosta koska lainlaatijakunnan viime istunnosta erotetut sosialistiset edustajat valittiin uudelleen lainlaatijakuntaan New Yorkissa, on puhemies Thaddeus Sweet kutsunut lainlaatijakunnan jäsenet kokoukseen sunnuntai-illaksi. Kokouksessa päätetään miten sosialistisiin edustajiin suhtaudutaan maanantai-iltana, kun ylimääräinen lainlaatijakunnan istunto alkaa.

Puhemies Sweet kieltäytyi ilmottamasta, mitä lainlaatijoilla on tekeillä. Hän selitti kuitenkin, että useat lainlaatijat ovat vaatineet kokouksen pitämistä ja että maaseutupiirien edustajat ovat antaneet ymmärtää, että jos niin vaaditaan, ovat he valmiit sulkemaan sosialistiset edustajat ulos myös ylimääräisestä istunnosta.

GIOLITTI SEKAANTUU TAISTELUUN

Teollinen kamppailu Italiassa saatanee sovituksi rauhallisin keinoin

ROOMA, syysk. 17 p. — Pääministeri Giolitti tänään uhkasi persoonallisesti sekaantua käynnissä olevaan teolliseen "sotaan", jolleivät rauta- ja terästehtaiden työläiset ja heidän työnostajansa saa heti aikaan sovintoa. "Minä vaadin hetimittäistä sovintoa; muussa tapauksessa sekaannun taisteluun," sanoi pääministeri pidettyään neuvotteluja työnostajien kanssa Torinossa.

Hallituksen taholta sekaannuttu taisteluun.

MILANO, syysk. 18 p. — Työväenliiton johtomiehet ja työläiset yleensä ovat sitä mieltä, että se merkitsee suurta voittoa heille kun pääministeri Giolitti on päättänyt nimittää erikoisen komissionin, jonka tehtäväksi annetaan esittää parlamentille konkreettisia ehdotuksia koskien työläisten osanottoa teollisuuslaitosten tekniilliseen, finanssiaaliseen ja kurinpidolliseen johtoon. Näiden ehdotusten perustalla tullaan sitte laatimaan laki, johon sisällytetään useita työläisten esittämistä vaatimuksista.

Työnostajat ja heidän kannattajansa ovat lausuneet julki suuttumuksensa sen johdosta kun pääministeri nyt sekaantuu kamppailuun, suhtauduttuaan siihen puolueettomasti silloin kun tyläiset valtailivat tehtaita. He sanovat, että työläiset eivät olisi voineet vallata tehtaita, "jolleivät viranomaiset olisi ummistaneet silmiään rikoksellisten toiminnalle" ja he syyttävät hallituksen olevan bolshevikien nöyrän palvelijan.

Vaativat lipun laskettavaksi puolitankoon.

WASHINGTON, syysk. 18 p. — Yhdysvaltain Rooman-lähettiläs tiedottaa:

Genuassa hautajaissaattueen kulkiessa siellä olevan Yhdysvaltain konsulaatin ohitse, joukko punaisia lippuja kantavia työläisiä hyökkäsi konsulaattiin, vaatien rakennuksen katolla olevan lipun laskettavaksi puolitankoon. Varakonsuli Murphy kuitenkin kieltäytyi sitä tekemästä ja määräsi miehet poistumaan konsulaatista ja lipun tuotavaksi sisälle. Osotettuaan mieltään erinäisin elein ja lausuttuaan joitakin loukkaavia sanoja työläiset poistuivat konsulaatista. Italialaisia sotilaita enempi kuin poliisejakaan ei näkynyt lähettyvillä. Italian viranomaiset lausuivat heti julki pahottelunsa tapahtuman johdosta.

Englannin työläisten edustajia saapunut Milanoon.

MILANO, syysk. 18 p. — Työläiset, jotka ottivat käsiinsä Fiatin autotehtaat, ovat luvanneet myydä valmiina olevat autot. Yhtiön viranomaiset ovat varottaneet yleisöä, että sellaisia myyntejä ei tulla pitämään laillisina. Rautatietyöläiset ovat tuonet 46 vaunullastia raaka-aineita Fiatin tehtaitten työläisten käytettäväksi.

Englannin ammattiunioiden edustajia ilmotetaan saapuneen Milanoon, tarkotuksella tehdä tutkimuksia aseman suhteen. Milanon metallityöläisten ilmotetaan sähköttäneen ministeri Medalle, että hallituksen olisi sekaannuttava taisteluun sen pikaiseksi ratkaisemiseksi.

VAI RÄJÄYTTIVÄT "POMMIN" SIELLÄKIN.

LONTOO, syysk. 18 p. — Genuasta lennätetään Exchange-lennätinyhtiölle: Täkäläisen pörssin lähettyvillä räjäytettiin eilen pommi, joka sai aikaan jonkun verran vaurioita, mutta ketään ei kuollut eikä loukkaantunut.

PLANEETTAMME KUULEMMA BOLSHEVISOIDAAN HETIMITEN.

TOKIO, syysk. 18 p. — Tänne tulleet puoliviralliset tiedot kertovat, että Moskovassa on valmistettu suunnitelma koko mailman bolshevisoimisesta ja että tätä tarkotusta varten piakkoin lähetetään salaisia teitä bolsheviki-agentteja Yhdysvaltoihin, Kiinaan, Japaniin ja kaikkiin muihin Aasian maihin harjottamaan bolshevistista propagandaa. Englannissa ja Ranskassa jo sanotaan olevan bolshevikien agentteja johtamassa kiihotustyötä.